REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.—Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare.—Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumninecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 4. Brașov, Sâmbătă 5 (18) Ianuarie. 1902.

Culmea fudulieĭ maghiare.

De o bucată de vreme desbaterile din corpurile representative germane suscitéză interesul general. In aceeașĭ di, când cancelarul Bülow a făcut în dieta Prusiei declarațiile sale sensaționale relativ la cestiunea Polonilor, a vorbit în parlamentul central deputatul pangerman Hasse despre situațiunea tristă și asuprită a naționalităților din Ungaria.

Curiósă coincidență!

Numitul deputat crede de a sa datoriă națională sĕ-șĭ ridice glasul în favórea Germanilor din Ungaria.

Deputatul Hasse face parte din liga numită „Alldeutscher Verband“, care și-a pus ca țintă sprijinirea causei germanismului nu numai înăuntru, ci și în afară. Ei bine, el s'a credut obligat, tocmai în calitatea acésta, a lua în apĕrare reuniunea, din care face parte, față cu învinuirea, că ar voi sĕ agiteze în contra statului ungar.

Invinuirea a ridicat'o însu-șĭ ministru președinte Szell în camera din Pesta, ér Hasse s'a folosit acum de ocasiune, și respingêndu-o cu hotarîre, spuse Maghiarilor unele adevĕrurĭ amare. Le spuse între altele, că este o absurditate, décă Szell cu ai sĕi vorbesc mereu de „unitatea politică a națiunei maghiare“, căcĭ pe lângă $7^1/_2$ milióne Maghiarĭ și 2 milióne Germanĭ mai locuesc în Ungaria și alte 5—6 naționalitățĭ.

A mai accentuat Hasse, că nu póte fi adevĕrată afirmarea Maghiarilor, după care împĕratul Wilhelm, când a fost la Budapesta, ar fi dis, că pentru Germania alianța cu Ungaria va avé preț cu atât mai mare, cu cât mai mult cea din urmă ar deveni un stat curat maghiar. Totodată a însoțit acéstă accentuare cu nisce observărĭ fórte sarcastice asupra grandomaniei maghiare.

Firesce, că limbagiul acesta, și feliul acesta de espunere a situațiunei Ungariei a blesat mult pe șoviniștii ungurĭ, carĭ, décă sciu sĕ poseze în rolul de „protectorĭ ai triplei alianțe“, nu pot sĕ rĕmână nepăsătorĭ, când li se aduce aminte de dicala, că e bine și chibzuit de a te întinde după plapomă.

Neputênd sĕ combată cu temeiŭ afirmările deputatului german, foile șoviniste din Pesta se încércă a slăbi argumentele lui, accentuând contrastul mai sus atins, că Hasse tocmai în acel moment se ridică în parlamentul german pentru a părtini causa naționalităților sĕrmane și asuprite din Ungaria, când sunt la ordinea dilei desbaterile cele marĭ în cestiunea polonă și când guvernul german propune mijlócele, prin carĭ s'ar puté mai curênd câștiga pentru germanism Polonii din provinciile ostice prusiane.

„Póte va rĕspunde Hasse“ — dice „Bud. Hirl.“ — „că ceea-ce póte face o națiune așa de mare și puternică, nu póte face o națiune așa de mică ca cea maghiară. Dér în ce privesce momentul moral nu póte fi deosebire între mare și mic“...

„Décă însĕ va dice d-l Hasse, cel de culóre „alldeutsch“, că acésta nu este o cestiune de moralitate, ci o cestiune de putere — vom primi și acésta de basă a discuțiunei, și rĕspundem cu asemĕnarea vulgară maghiară: *fie-care cocoș e domn pe propriul sĕu gunoi.* Avem destulă putere de-a trata cu adversarii noștri naționalĭ după cum merită“...

Étă ce le umblă prin cap șoviniștilor dela noi. Se fie la cas de lipsă față cu naționalitățile dinăuntru mai neîngăduitorĭ chiar decât Prusienii față cu Polonii. Și ei se provocă la putere, bine sciind și simțind, că cu moralitatea și așa sunt definitiv certațĭ.

Cum nu ar pune mâna pe mânerul sabiei șovinismul militant maghiar, când în îngâmfarea lui a ajuns a-se considera ca a patra putere în tripla alianță și a juca pe protegătorul acesteia?

Dieta ungară a ținut erĭ, 16 Ianuarie, prima ședință după vacanța de Crăciun. Președintele Apponyi anunță mórtea deputatului Molnar Antal, apoi presentă dietei lista deputaților noi aleșĭ croațĭ și mandatele lui Győry și Werner. Secretarul Nyegre Laszlo anunță, că deputatul Bedőházy va interpela Sâmbătă în cestiunea căilor ferate sĕcuiescĭ. — Președintele rógă dieta sĕ amâne desbaterea proiectului asupra casierielor comitatense până la însănĕtoșarea ministrului-președinte, sĕ nu se țină ședință până Sâmbătă, când va veni la ordinea dilei proiectul asupra contingentului de recruțĭ.

Discursul lui Hasse. Am amintit deja, că în „Reichstagul“ german deputatul Hasse s'a ocupat de grandomania maghiară și de utopia unui stat unitar maghiar, care ar forma — dupa părerea acestora — sprijinul cel mai puternic al triplei alianțe. Oficiosul „P. Ll.“ publică și el pasagele cele mai marcante ale numitului discurs. Étă ce a dis deputatul Hasse:

Oratorul analiséză în mod detailat esența triplei alianțe, care prin importanța, ce i-se dă Ungariei, a devenit quadralianță. Ungaria s'a avêntat nu numai odată ca un fel de protectóră a triplei alianțe. În Decemvrie a. tr. d-l Coloman Szell, ministrul-președinte ungar, a mers încă și mai departe luând posiție contra societăței „Alldeutsch“, pe care el în mod impropriu a numit'o pangermană și a amenințat, că va espulsa pe emisarii ei, carĭ ar merge în Ungaria sĕ rĕsvrătéscă pe cetățenii de limba germană ai acestui stat. Societatea „Alldeutcsh“ n'are de scop de-a face agitații în Ungaria, ea are ceva mai important de făcut. Décă d-l Szell vorbesce despre unitatea politică a națiunei ungare, acésta este o contradicție în sine și te face sĕ-țĭ aducĭ aminte de „globul ungar“. A identifica ceea-ce este ungar cu ceea-ce este maghiar, este o tendință zădarnică. În Ungaria pe langă $7^1/_2$ milióne Maghiarĭ și 2 milióne Germanĭ locuesc încă cincĭ séu șése alte naționalitățĭ. Încă și astădĭ se susține în Ungaria cu frunte de fier, că împĕratul german ar fi dis, că Uugaria va fi cu atât mai prețiósă pentru tripla alianță, cu cât va deveni mai mult stat național; acuma este permis a face orĭ-ce contra Germanilor din Ungaria, așa se crede acolo. Eu rĕmân pe lăngă convingerea mea — încheie oratorul — că este imposibil, ca un împĕrat german sĕ fi sacrificat în acest chip două până la trei milióne de cetățenĭ germanĭ.

Primul fideicomis de pădure. Baronul Kemény Kálmán și soția baronesa Banffy Polixena, au format fideicomis din domeniul lor din Maros-Vécs. Fóia oficială va publica încurênd rescriptul corónei prin care aprobă fideicomisul. Acesta este primul fidei-comis de pădure format conform intențiunilor guvernului, care permite a-se forma fideicomise din proprietățile marĭ de pădurĭ aflătóre *în ținuturile locuite de naționalitățĭ*, cu scop de-a împĭedeca trecerea proprietății maghiare în mânĭ *streine*.

Congresul pentru autonomia catolică.

Ședința dela 15 Ianuarie.

Discusiunea a început'o I. *Cernoch*, care a combătut proiectul comisiunei de 27 și a declarat, că nu-l primesce. Contele Iosif *Majlath* e de părere, că interesele catolicilor se pot scuti și apĕra și pe basa acestui proiect, de aceea primesce proiectul ca basă pentru desbaterea specială.

Ugron G. rostesce un discurs de câte-va óre. El trateză cestiunea din tóte punctele de vedere și icĭ colo produce sensație prin declarațiunile lui. Ugron dice, că congresul acesta i-se pare a fi un tînĕr devenit majoren și vine acum sĕ-șĭ céră moștenirea dela tutor, dér tutorul îĭ aruncă o elemosină și-l sfătuesce sĕ o priméscă

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Intrebuințarea cărților.

— Fine. —

Un semn cu desĕvêrșire esterior, însĕ bătător la ochĭ și caracteristic pentru cultura omului, este, décă cine-va posede cărțĭ, orĭ habar n'are de ele, și acésta mai cu sémă în casul, când e vorba de-o persónă, care dispune de mijlócele necesare pentru a-le cumpĕra.

„O casă elegantă, în care numai o duzină de cărțĭ stau necetite pe o etageră splendidă, — nu póte fi considerată ca locuită de-o familie cultă“.

— Ce este o carte? Un vis de puține óre, care șĭ-a aflat forma pentru scurt timp; o pasĕre, care cântă un cântec și fuge; e înflorirea trandafirului, al cărui miros te îmbată. Asta este o carte!

— O carte bună este un neprețuit câștig pentru tóte timpurile și cele mai însemnate spirite ale tuturor vécurilor s'au pronunțat în privința acésta clar și neîndoelnic.

— Friederike *Schanz* dice: Acela póte spune cu seriositate, că a cetit o carte bună, care o recitesce încă târdiu după-ce a isprăvit'o.

O carte bună este bine-cuvêntarea casei, valórea ei nu trece ca vêntul, căcĭ décă ea mișcă inima ta, o vor ceti copiiĭ și nepoții tĕi.

O carte bună, este spiritul bun al unei case, bine-cuvêntarea, care este în legătură cu ea, rĕmâne vecînic în putere.

Adu cărțĭ bune în casa ta, ele au efectul unei comorĭ bine-cuvêntate pentru copii și nepoțĭ!

Lord *Byron* dice: „Cuvintele adevĕrate sunt ființe vii“.

„Un popor“, spune Fr. Ludovic *Jahn*. „care posede o bibliotecă adevĕrat populară, este stăpân pe o comóră imensă. El póte reînvia din cenușa patriei, décă sfintele lui cărțĭ se salvéză“.

După cele premerse nu mai este trebuință, sĕ accentuăm, că prin Johannes *Gutenberg* bibliotecile au luat un mare avênt pentru a-se desvolta în chipul cel mai îmbucurător în decursul secolilor.

Invențiunea artei tipografice, este întêmplarea cea mai mare a istoriei universale. Ea este mama revoluțiunei. Ea este espresiunea omenirei, ce s'a transformat cu desĕvêrșire; este cugetarea omenéscă, care lapĕdă o formă și primesce alta în schimb; ea este ultima și perfecta năpârlire, ce se face cu pielea șérpelui simbolic, care represintă din timpurile lui Adam încóce *mintea*, dice Victor Hugo.

„Décă în cugetările tale cauțĭ un tablou complect al totalității produselor tipografice, acest tablou întreg ne pare un edificiu imens, aședat asupra întregului univers, în care omenirea lucréză necontenit, și a cărui cap se prierde în cele mai dese negurĭ ale viitorului“, dice érășĭ Victor *Hugo*.

Relativ la titlul cărților, Theodor *Storm* strigă unui amic-tată, înaintea botezului copilului sĕu: „Cugetă fórte bine înaintea botezului! Important este numele: „Cuprinde-mĭ iubita ta fisionomie într'o ramă potrivită“.

„Pentru a cuprinde tótă literatura lumei, nicĭ un edificiu-bibliotecă nu este încăpĕtor și capul nicĭ unui învĕțător destul de mare. Curățită însĕ și liberată de tótă sgura, ar avé comod loc pe spinarea unui măgar, dice P. K. *Rosegger*.

Cărțile stăpânesc lumea și cernéla este elementul al cincilea, dice *Weber*.

— „Ca după multe altele, așa se póte aprecia valórea unui om și după modul cum cetesce o carte!“

Cel ce se hrănesce din munca mânilor sale proprii, dice *Riehl*, nu prea crede, că munca spiritului te costă aceașĭ sudóre, el nu are ideie, că lucrătorul spiritual înădușesce intern.

Acum voiŭ da vre-o câteva regulĭ de bună-cuviință în ce privesce întrebuințarea cărților:

Nu se cuvine a da fiicei sale o zestre de 10—100,000 lei și d'a uita în acelașĭ timp biblioteca

Nu se cuvine, d'a fi un consilier înalt și d'a avé o pivniță plină de vin, însĕ o bibliotecă gólă.

Nu se cuvine, d'a mirosi a Patschouli séu a Eau de Mille fleurs, și a ceti volume murdare din bibliotecĭ publice, séu dela antiquar.

Nu se cuvine d'a tăia cărțile cu degetele, deși acestea ar fi spălate.

Nu se cuvine, d'a avé o fórfecă de cupóne și de a fi lipsit de un cuțit pentru tăiat hârtie.

Nu se cuvine, d'a dărui de sĕrbătorĭ și de anul nou, numai obiecte, carĭ pentru desvoltarea spiritului, caracterului și inimei n'au nicĭ o valóre.

Nu se cuvine, d'a purta titlurĭ marĭ, și a cumpĕra numai tomurĭ populare cu 20 banĭ bucata.

Nu se cuvine, d'ațĭ lua nutrimentul spiritului numai din diare și foi ilustrate.

Nu se cuvine, d'așĭ procura dela librar cu ocasia unei serate o colecțiune de cărțĭ și a o remite a doua di.

Nu se cuvine, a cita autorĭ, pe care nu i-ai cetit.

în locul moștenirii, sĕ nu mai pretindă alt-ceva, ci sĕ mulțuméscă pentru ceea-ce capĕtă. Vede o calfă de ferar, care pe buze cu refrenul „Talpra magyar“ și cu cuvintele „nu vom mai fi robĭ“ făuresce din ferul ce-l are în mână cătușa din care ar trebui sĕ facă o armă. Noi catolicii de arme avem lipsă, ér nu de cătușĭ. Privind pretutindenĭ în Europa, nu vĕd decât prigonirea catolicismului, și décă privesc situațiunea nóstră în Ungaria, sciu bine, că nisuințele de care sunt străbătute cercurile din strĕinătate, nu pot sĕ rĕmână fără efect nicĭ în Ungaria. Biserica catolică s'a aliat cu puterea regală și în alianță cu puterea acésta s'a constituit în instituțiune de stat, a devenit *instrumentum regni*. Conducĕtorii bisericei catolice de adĭ nu sciu sĕ se reîntórcă la starea în care se afla biserica mai înainte. Biserica catolică încetând de a mai fi un factor de stat, numai un refugiu póte sĕ aibă: reîntórcerea la basa secolelor prime, sĕ se pună în fruntea poporului, sĕ devină biserică în afară de stat, sĕ înveţe sub protecțiunea statului, pe plăcerea statului, séu chiar contra plăcerii acestuia.

Legile mai nouĕ au despoiat biserica catolică din Ungaria de caracterul ce-l avea ca religie de stat, dér nu i-s'a dat în schimb autonomie separată, deși ar fi trebuit sĕ i-se redea libertatea garantată în legĭ. Frecările confesionale, carĭ agită așa de mult viéța internă a Ungariei, derivă tóte dela credința, că pe cale politică se póte câştiga mai multă libertate și favor. Décă tóte bisericele ar avé autonomie egală, n'ar fi lipsă ca ele sĕ-șĭ ia refugiu la astfel de nisuinţe şi până când bisericele nu vor avé autonomia lor egală, luptele confesionale vor continua.

Sĕ dovedéscă congresul, că el e majoren și că n'are lipsă de curator, care administréză averea numai cu grija unui curator. Nicĭ statul nu-șĭ dă averea proprie numai în mânile guvenului. Statul e chemat a esercita control, dér nu a administra. Autonomia e necesară, pentru-ca sĕ dispară odată părerea, că fundațiunile catolice ar fi ale statului; apoi, ca în sînul catolicilor sĕ se deștepte conscienţa, că bunurile marĭ episcopescĭ și parochiale sunt pentru folosul catolicilor, pentru educațiune, pentru înființarea de bisericĭ. Décă vede poporul, că și mirenii se intereséză de bunurile acestea și înfluințéză la administrarea lor, va învĕța, că averea acésta e scumpă pentru fie-care. Biserica catolică trebue sĕ se razime pe umerii poporului nu numai în învĕțăturile creştinescĭ, ci și în activitatea ei. Christos a fost apĕrătorul celor părăsițĭ, asuprițĭ și al sclavilor.

Samassa: Al tuturor.

Ugron G.: Da, însĕ Christos numai odată apare înaintea archiereului, dér și atuncĭ e insultat, ér înaintea guvernatorului încă aparenumai odată și e osîndit la mórte. E vorba, ca sĕ încheiem un pact dela care nu căpĕtăm nimic. Décă averea catolică nu e administrată de catolicĭ, atuncĭ de unde sĕ-șĭ câștige ei mijlócele materiale necesare pentru ajungerea scopurilor lor?

Ugron se ocupă apoi cu instrucția religiósă în scóle, pe care o găsesce rea și defectuósă. Causa este, că instrucția e dată pe mâna statului. Statul dice, că în școle nu se învață nimic contrar bisericei. Așa este, dér nicĭ pentru biserică nu se învață nimic.

Intre Germania protestantă și Rusia ortodoxă, numai catolicismul póte garanta esistența Austro-Ungariei. Vedem, că grupurĭ, carĭ n'au importanța intelectulă și mărimea catolicilor, sciu sĕ se validiteze, fiind-că fac sgomot și au voință. Față cu acésta eu nu pot sĕ dic, decât: *sĕ voim și noi.* Pretindem și noi și în pretensiunea acésta archiereii sĕ nu ne părăséscă, ci sĕ stea în fruntea nóstră. Esemplu avem în istorie.

Germanii și Polonii.

In ședința dela 15 Ianuarie s'a continuat discuțiunea asupra interpelației lui *Jazdzewski.*

Kindler-Posen (poporal-liberal) desaprobă luarea de mĕsurĭ esceptionale pentru Polonĭ. Declară, că poporalii liberalĭ sunt contra împiedecării acuirării de proprietățĭ din partea Polonilor și nu sunt învoițĭ cu forțarea Polonilor de a servi trei anĭ în armată.

Standy (liber-conservativ) spune, că Germanii din Posen vor sci sĕ dea lui Kindler rĕspunsul cuvenit. Noi Germanii vrem pacea, dér sĕ nu ni-se facă cu neputință realisarea ei. N'avem nimic în contra, ca Polonii sĕ fie cetățenĭ cu dreptŭrĭ egale, ei însĕ sĕ și fie aevea cetățenĭ germanĭ. Mĕsurile avisate de cancelar, le salutăm cu bucurie.

Schmieding (național-liberal) descrie sórtea fericită a Polonilor sub regimul german. Avem cause mult mai marĭ de a-ne plânge în contra Polonilor, de cum au ei a-se plânge contra nóstră.

Gördeler (conservativ) spune, că Germanii trebue sĕ procedeze unițĭ în contra Polonilor. Crede, că în lupta față cu Polonii, e neapărat necesar o schimbare a legilor. In viéța publică numai limba germană trebue sĕ domineze.

Schönstedt (ministru de justiție) protestéză în contra imputărilor, ce se fac judecătorilor, că ar sta în serviciul politicei. Sentența din Wreschen pare aspră la prima privire. Sunt însĕ casurĭ, când trebue aplicate pedepsele cele mai aspre, chiar décă e vorba de un delict bagatel, delict însĕ, care e urmarea unor tendențe ascunse, și care primejduesc în mare mĕsură siguranța statului.

Schröder (polon) arată, că prin discursurĭ nu se pot contesta drepturile Polonilor. Se provócă la dreptul natural, la promisiunile solemnele ale regilor prusienĭ și la tractate și accentuéză, că și Polonii și-au vărsat sângele pe câmpul de bătălie pentru mărirea Germaniei. Tóte acestea nu sunt apreciate. Vețĭ vedé, dise întorcêndu-se spre Germanĭ, că în virtutea forței de viéță, ce o avem, peste 25 de anĭ vom avé rol conducĕtor și în viéța economică. Față de noi Bismarck a fost silit sĕ mérgă la Canossa.

Studt (ministru de culte) dice între altele: Acum, după un progres de 30 de anĭ, sĕ ne plecăm și sĕ dăm îndĕrĕt în fața elementelor, carĭ lucréză pe după culise? Guvernul instrucțiunei nu póte sĕ facă acésta și nicĭ n'o va face. Pressa polonesă nu vré sĕ recunóscă, cât au progresat Polonii pe teren cultural de o sută de anĭ sub hegemonia germană. Faptele o dovedesc. Polonii dic, că cei-ce vin în ținuturile locuite de ei, trebue sĕ devină Polonĭ. Noi însĕ vom dice, că cel ce vine în Germania, trebue sĕ devină German, fără de a voi noi sĕ germanisăm.

Țarul și „Pravoslavnii Wostok“.

Am adus pe scurt scirea sensațională, că Țarul a mulțumit prin intermediul d-lui Fonton, representantul Rusiei la Bucurescĭ, redactorului „Orientului Ortodox“ (Pravoslavnii Wostok) din Bucurescĭ, Ilicĭ, pentru felicitările, ce i-le-a adresat acesta cu ocasiunea dilei onomastice.

„Pr. Wostok“ comunică în numĕrul 19 al sĕu cu privire la acésta următórele:

„Cu ocasiunea dilei onomastice a M. S. Imperiale, redacția „Orientului Ortodox“ s'a grăbit sĕ depue la piciórele tronului Aceluia, care este Țarul slav și apĕrătorul ortodoxiei, espresia urărilor sale celor mai sincere și a profundului sĕu devotament.

„M. S. I. a binevoit, ca prin intermediul d-lui Fonton, ministrul rus la Bucurescĭ, sĕ triméta d-lui Dragutin Ilicĭ, directorul diarului nostru, următorul rĕspuns:

„D-lui Dragutin *Ilicĭ.*

„Domnule! M. S. Împĕratul, augustul meu stăpân, a binevoit sĕ ordone sĕ vĕ mulțumesc pentru omagiile de felicitare și urările de fericire, ce a-țĭ bine-voit sĕ-i depunețĭ la pició̆re cu ocasiunea dilei sale onomastice.

„Achitându-mĕ de acest ordin suveran, profit de acéstă ocasie, pentru a vĕ ruga, domnule, sĕ primițĭ asigurarea perfectei mele considerațiunĭ“.

N. de Fonton.

Unele diare din România relevând rĕspunsul Țarului adresat lui Ilicĭ, redactorul diarul moscovit din Bucurescĭ, fac unele reflexiunĭ bănuitóre față cu atitudinea politicei oficiale a Rusiei.

Se credea anume, că între representantul Rusiei din Bucurescĭ și între diarul „Wostok“ nu numai că nu esistă nicĭ un contact, dér că Fonton de câte-orĭ venia vorba despre Ilicĭ, îl desavua și se dice, că n'ar fi făcut nicĭ o oposiție când ministrul-președinte român l'ar fi sondat, că ce ar dice, décă l'ar espulsa pe Ilicĭ din România.

Acum par a-se fi schimbat lucrurile și după informațiile unui diar din Bucurescĭ, ministrul de esterne al Rusiei la întrebarea venită din România, că ce ar dice la espulsarea lui Ilicĭ, ar fi rĕspuns, că nu s'ar opune acestei espulsărĭ, dér că în același timp ar vedé bucuros și espulsarea diariștilor germanĭ din România, carĭ insultă Rusia.

Rĕspunsul Țarului pare a confirma acuma svonurile ivite chiar dela apariția diarului moscovit, și anume, că cercurile oficiale rusescĭ nu stau tocmai indiferente față cu tendințele representate de numitul diar.

Din strĕinătate.

Declarațiunile lui Bülow în dieta prusiană au fost salutate de pressa germană cu viuă satisfacțiune. Diarele germane însĕ îșĭ ascund destul de nedibaciŭ tendințele de germanisare sub pretextul mincinos al fricei de polonisare și acusă clerul catolic și centrul, că sprijinesc tendinţele polonese. Declarațiunile lui Bülow sunt relevate de pressa germană cu satisfacție, ca o dovadă de curagiŭ față cu puternicul partid al centrului.

Italia și tripla alianță. Diarului „M. N. N.“ i-se scrie din Roma: Peste alegoria nereușită a lui Bülov despre căsĕtoria fericită, în care femeia are de tóte, ce-i trebue, aicĭ lumea a trecut la ordinea dilei cu un zîmbet ironic.

Inainte de tóte este un fapt netăgăduit nicĭ chiar de diplomații italienĭ, că Italia s'a încredințat în Mediterană cu desĕvîrșire conducerei *francese.* Pentru Germania acest fapt este echivalent cu o înfrângere. Ocuparea *Tripolis*-ului de către Italia sub *conducere germană* ar fi un bun lucru, sub dér conducere francesă este o primejduire a intereselor germane în Turcia, o primejduire a posesiunilor austriace în Adriatica și prin urmare o primejduire a păcii europene. Décă cetim însĕ oficiósele din Berlin și Viena, ți-se pare, că ar trebui sĕ ne bucurăm de apropierea italo-francesă, căcĭ dór tripla alianță a rĕmas neatinsă. Afară de acésta nu esistă un singur bărbat politic în Italia, care sĕ nu fie stăpânit de patima *întinderei frontierelor italiene* pe socotéla unei puterĭ europene, care face parte din tripla alianță. Este evident, decĭ, că acéstă căsĕtorie nu se mai póte numi fericită. Femeia (Italia) nu este înțelésă și în taină îșĭ caută alt bărbat....

SCIRILE DILEI.

4 (17) Ianuarie.

Limba ruséscă în armată. După *„Nova Reforma“* din Lemberg mareșalul *Fiedler* a dat ordin oficerilor corpului de armată de sub comanda lui, sĕ înveţe cât mai curênd *limba rusescă.* Scirea acésta nu e de loc sensațională, căcĭ toțĭ oficerii austriacĭ au început deja de mult sĕ se ocupe cu învĕțarea limbei rusescĭ, ba de câțĭ-va anĭ studiul limbei rusescĭ e obligător și în școlele de cadețĭ.

Cadoul Sultanului pentru regele Carol. Dilele acestea vor sosi în Bucurescĭ 4 cai arabĭ, pe carĭ Sultanul îĭ trimite Regelui Carol drept cadou de anul nou.

Regele Alesandru în Cruședol. Sciut este, că decedatul rege Milan și-a esprimat înainte de mórte dorința, ca nicĭ mort sĕ nu-l ducă în Serbia. Din causa acésta fiiul sĕu, Regele Alesandru, s'a supĕrat și n'a voit sĕ asiste la înmormêntare. Regele Milan a fost înmormêntat în *Cruședol* din Slavonia. Majestatea Sa monarchul nostru a dispus, ca pe cheltuiala sa sĕ i-se facă lui Milan un monument. La 8 Februarie a. c. se va face un mare serviciu funebru, la care va merge sĕ asiste și Regele Alesandru. Se dice, că Regele va duce cu sine întréga curte.

Logodnă. Domnișóra Adela *Trifu* învĕțătóre diplomată pentru școlele civile și superióre, s'a logodit cu d-l Dr. Coriolan *Meseșianu,* advocat în Șimleul Silvaniei. Felicitările nóstre!

D. Popovicĭ la Timișóra. Diarul „D. T. U.“ publică o recensiune din cele mai elogióse despre concertul, ce l'a dat baritonistul nostru D. Popovicĭ în reduta din acel oraș în séra de 14 Ianuarie cu concursul d-nei și d-lui G. Dima și a dómnei Lucia Cosma din Timișóra. Recensiunea, care umple mai bine de-o colónă și jumĕtate, celebréză în cuvinte, avêntate atât succesul desăvîrșit al ilustrului baritonist, cât și școla și vocea d-nei Dima, precum și compozițiile și acompaniarea soțului d-sale.

Pentru masa studenților românĭ din Brașov au întrat: dela d-l I. Dudulescu din Nyarszeg pentru rĕscumpĕrarea felicitărilor de Anu nou: **5 cor.**, ér dela D-l Dr. Lazar Șimon, advocat în Ciacova: **20 cor.**, cotisație anuală. Priméscă nobilii

---

Acelora, cari sunt cu musca pe căciulă!!!

In generațiunea de adĭ, tot mai rar sunt ómenii, carĭ sĕ fie mai presus, și sĕ risce bunul și multul lor, pe câștigul spiritului.

Spre părerea nóstră de rĕu, sunt mulțĭ, carĭ renunță la plăcerea nespusă a întrebuințărei cărților și în privința acésta sunt plângerĭ îndreptățite din timpurile cele mai vechĭ.

„Ei astădĭ petrec mai bucuros cu golirea cupelor, decât cu cetirea cărților“ dice Englesul episcop Richard der *Burg* în cartea lui „Philobiblion“.

După Schiller, „Sciința pentru unul este o înaltă deiță cerescă, pentru celălalt o vacă sdravĕnă, care îl provede cu unt próspĕt“.

Mai este încă un neajuns.

Tinerii, precum și bĕtrânii, neglijéză sĕ înapoeze cărțile împrumutate, căcĭ este mai ușor de a păstra cărțile, ca cele scrise întrênsele, dice Otto *Blank.*

Așa fórte des o carte din o sută mânĭ întră în a miia și confirmă astfel cunoscutele cuvinte ale lui *Goethe*: „Și cărțile au viéța lor, care nu li-se póte contesta“.

Neconsciințioșii împrumutătorĭ de cartĭ pe semne au fost sedușĭ de către *Voltaire,* neînțelegênd mai mult séu mai puțin următórea lui adnotațiune: „Cărțile sunt ca și focul pe vatra nóstră, noi luăm acest foc dela vecinul nostru, îl ținem acasă în flacărĭ, îl comunicăm altuia, — el aparține tuturor“.

Deși, cum vedem din cele spuse, folosul cărților nu se póte tăgădui și noi pentru cultura nóstră spirituală nu ne putem lipsi de ele, nu trebue însĕ sĕ uităm nicĭ-odată, că și cartea nu este alt-ceva, decât un factor de crescere și instruire, că ea singură nu ne póte conduce încă acolo, unde credem noi ținta desvoltărei. Natura și viéța rĕmân învĕțătorii noștri cei mai marĭ și cu drept dice poetul:

„Natura și o consciință liniștită sunt un templu mai frumos și mai grandios, ca biserica Sf. Petru din Roma și biserica Sf. Paul din Londra“.

Și mai departe dice:

„Fântâna înțelepciunei nu-țĭ va curge din tomurĭ legate în pergament și nicĭ nu se va îndrepta spre tine, décă o vei căuta în vîrtejurile lumei. Décă vrei a câștiga înțelepciunea, trebue sĕ cauțĭ a lega strîns cărțile cu viéța.“...

donatorĭ cele mai vii mulțămite. — *Direcțiunea școlelor medii gr. or. române din Brașov.*

Unificarea calendarului. Pastorul protestant Maurer, originar din München, a trecut dilele acestea prin Bucurescĭ într'un turneu întreprins prin statele balcanice cu scop de a ține conferențe pentru unificarea calendarului, întocmai cum a făcut mai anul trecut călugărul barnabit Tondini di Quarengo, care a ținut tot în acest scop două conferențe în Bucurescĭ și Iașĭ.

Wolf érășĭ deputat. Din Viena se anunță, că pangermanul *Wolf* a fost reales érășĭ deputat în cercul Trautenau. Wolf îșĭ depusese mandatul din causa unei scandalóse afacerĭ.

Banca națională a României. Adunarea generală ordinară a acționarilor Băncei va avé loc Dumineca, 17 Februarie 1902, în localul Băncei Naționale, strada Lipscanĭ, la órele 2 p. m.

Ordinea de di: 1) Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decemvrie 1901; 2) Descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa; 3) Distribuirea beneficiilor resultate conform bilanțului; 4) Alegerea unui director în locul d-lui Eugeniu Carada, și a unui censor în locul d-lui Eugeniu Stătescu, ale căror mandate expiră la 31 Decemvrie 1902.

Prin decret regal în urma propunerei făcute prin raport de d-l ministru secretar de stat la departamentul financelor, sunt numițĭ directorĭ la Banca Națională a României: D-l Teodor *Nica*, pe un nou period de patru anĭ, cu începere dela 1 Ianuarie 1902, și d-l Alesandru N. *Ștefănescu*, actual inspector la Banca Națională, în locul d-lui Dimitrie S. Nenițescu, demisionat; d-l Pană Pencovicĭ este numit pe un nou period de trei anĭ, în funcțiunea de censor la Banca Națională a României.

Făptuitorii asasinatului din Clușiŭ au mărturisit pe deplin faptul. Autorul moral al planului a fost Friedrich, ér Szöcs a fost numai complice, însărcinat a primi mandatul sub numele fictiv de Kovacs Albert. Szöcs tăgăduesce, că ar fi dat și el în factorul postal. Asasinul Friederich spuse, că a comis omorul cu scop de a jefui pe factorul postal. In odaia, unde s'a comis crima, s'a găsit împrăsciată prin tóte colțurile suma de 4000 coróne, scăpate de factor în învălmășala luptei.

Femeia „sfântă" din Oradea. Dilele acestea poliția din Oradea-Mare a arestat o femeie, care umbla pe la casele ómenilor încinsă cu câte 10 mătănii (rosariu), spunênd mai ales femeilor, că are de gând se facă un pelerinagiu la Roma, de unde pentru o taxă de 2 coróne le va aduce femeilor binecuvêntarea papei, o năframă a sfintei Veronica, o statue plângĕtóre a Maicii Domnului și altele asemenea. La poliție, luată la interogatoriu, a eșit la ivélă, că o chémă *Grün* Rosa și că e *jidóvcă.*

Un primar jidan. Se scrie din Lemberg, că în orașul Zurawno din Galiția funcționéză ca primar un jidov, cu numele Herș Fränkl, care prin purtarea sa a indignat așa de mult consiliul comunal, încât mai deunădĭ i-s'a adresat cu 16 voturĭ contra 3, somațiunea de a dimisiona.

Englezii contra imigrării Jidovilor. După-cum vedem din diarele jidovescĭ, resistența cercurilor conducĕtóre a populației din Londra în potriva imigrării jidovilor din România și Polonia s'a potențat în timpul din urmă în mod însemnat. O așa numită „Ligă antialienistă" se află în fruntea acestei mișcărĭ. Intre „alieniștĭ", adecă streinĭ, se înțeleg numai Jidovii, așa că liga antialienistă propriu dis este o ligă antisemită. Un apel contra imigrării Jidovilor publicat în „Daily Express" dice între altele: „Indată-ce se va termina rĕsboiul și va veni timpul pentru lucrărĭ interne, Londra va adresa guvernului și parlamentului o cerere fórte seriósă. Orașul are nevoie de scut contra invasiunei strĕinilor. Trebue sĕ luăm în considerare, câtă pagubă li-se aduce muncitorilor noștri de către flămândii strĕinĭ și cât de mult sufere sănĕtatea socială și morală prin năvălirea gunoiului din continentul european".

Jubileul unuĭ institut de editură. La sfîrșitul lunei Noemvrie a. tr. s'au împlinit 100 de anĭ dela înființarea tipografiei și institutului de editură B. Herder din Freiburg în Breisgau (Germania). Lui Ben. Herder (+ 1888) i-s'a acordat titlul de librar-editor pontifical și institutul creat de tatăl sĕu Bartolomeiŭ, ér astădĭ condus de fiul sĕu Hermann, se ocupă cu editarea de cărțĭ scrise în spirit creștinesc. Din operele mai însemnate, pe carĭ le consultă bărbații tuturor națiunilor, relevăm marele lexicon bisericesc „Kirchenlexicon" a lui Wetzer și Welte (apărut în a doua ediție), apoi „Konversation-Lexicon", care tocmai acuma apare în a III edițiune (8 tomurĭ), formând un isvor de consultare pentru toțĭ aceia, carĭ nu pot avé încredere deplină în lexicónele germane editate de jidovĭ și franc-masonĭ. Institutul are sucursale în Strassburg, St. Louis, Mo (America), München, Viena etc. și numĕră în total 468 de amploiațĭ, dintre carĭ fórte mulțĭ servesc acolo, de câte 30—40 anĭ, avênd casa lor de economii, de ajutor etc. Institutul editéză câte 200 cărțĭ anual și a tipărit până acuma cărțĭ în 30 de limbĭ, între carĭ și o mică istorie biblică ilustrată scrisă, în limba românéscă de către părintele Malinowsky din Iașĭ.

Pâne de castanii. In regiunile de munte din Italia și Francia, locuitorii sĕracĭ mănâncă în mai multe locurĭ pâne de castanii. Spre acest scop ei uscă bine castaniile, le rîjnesc și fac pâne din ele. Pânea de castanii este dulce, dér se mistue greu și sémĕnă întru cât-va cu pânea de ovĕs, pe care o mănâncă Scoțienii și Slovacii.

Cranii fosile din timpul diluvial. In apropierea orașului Agram (Croația) s'au găsit în timpul din urmă nisce resturĭ de ómenĭ fosile, carĭ au fost esaminate de către profesorul Kramberger. Aceste resturĭ se asémĕnă cu renumitul craniu găsit la 1856 lângă Düsseldorf, despre care Schaffhausen a afirmat, că e normal și aparține unei rasse de ómenĭ din timpul de piétră, ér Virchow a susținut, că avem de a face cu o abnormitate patologică. După darea de sémă a profesorului Klaatsch, părerea lui Virchow va trebui abondonată, căcĭ la Agram s'au găsit nu mai puțin de opt cranii, carĭ tóte pórtă semnele caracteristice ale craniului dela Düsseldorf. La craniile din Agram bulbucarea fruntei este încă și mai bătătóre la ochĭ, așa că s'ar puté numi o formație antropoidă. Numĕrul mare al craniilor dovedesce, că avem de-a face cu o particularitate de rassă, caracterisată printr'un grad fórte inferior de desvoltare.

Dela comitat.

În *congregația estraordinară a comitatului Brașov* de Sâmbăta trecută, s'a făcut, cum am anunțat, alegerea comisiunilor comitatense, prin votare secretă, ér parte prin aclamațiune. Étă cum s'au ales aceste comisiunĭ după listele propuse de majoritatea săsésca a congregațiunei:

In *comisiunea de verificare* au fost aleșĭ: Dr. W, Czell, Dr. K. Lurtz, G. Schlandt, Iosif Pușcariu, K. Neustädter. Fișpanul a numit în acéstă comisiune ca vice-președinte pe E. Rombauer și ca membrii pe Pechy Arpad, Farkas M. și Dr. Zakarias I.

— Vice-președinte în comisiunea de verificare orășenéscă fù ales K. Adam.

In *comisiunea justițiară permanentă* au fost aleșĭ: K. Fabricius, Dr. F. Philippi, K. Thomas, Simeon Damian, Moor Gyula.

In *comisiunea permanentă comitatensă* au fost aleșĭ: K. Adam, Dr. W. Czell, Dr. Ed. Gusbeth, Dr. F. Herfurth, I. Hubbes, Ioh. Imrich, Dr. E. Lassel, Dr. K. Lurtz, Ios. Meschendörfer, W. Paul, Gustav Schiel, G. Schlandt, W. Schmidts, K. L. Schuster, M. Semp, Fr. Sindel, Harmat L., Korodi Mihaly, Ios. Meyer, Moor Gyula, Orban F., Petru Nemeș, Ion Lengeru, Dr. George Baiulescu.

In *comisianea administrativă* au fost realeșĭ prin votare nominală cei eșițĭ de rêndul acesta și adecă: K. Adam, G. Schlandt, K. Schnell, Orban F., Verzar Istvan.

In *comisiunea centrală electorală* fură aleșĭ: K. Bolesch. G. Stephani, I. Gazesch, M. Goldschmidt, P. Horvath, Ioh. Imrich, I. Merthes, G. Nicolaus, Dr. F. Philippi, G. Preus, Iul. de Roll, G. Schlandt, F. Sindel, Harmath L., Vajna Gabor, Romulus Verzea.

In *comisiunea sanitară* au fost aleșĭ: K. Schuster, Dr. K. Flechtenmacher, Dr. E. Gusbeth, Fr. Hiemesch, I. Imrich, Dr. F. Neustädter, Dr. Gust. Rosenauer, K. Thomas, Fr. Kellemen, Dr. Jozsa Ernö, Emil Rombauer, Dr. George Baiulescu, Vasilie Voina.

In *comisiunea pentru fondul de pensiune* au fost aleșĭ: I. Gmeiner, K. Neustädter, E. Porr. I. Römer, Fr. Orban, N. P. Petrescu, Verzar Istvan.

Ca *membrii participanțĭ* la pertractările *oficiului orfanal* fură aleșĭ: M. Goldschmidt, K. Schuster, P. Horvath, M. Marzell, Lud. Miess, G. Nikolaus, Dr. F. Philippi, W. Schmidts, Harmath L., Verzar Istvan, Simeon Damian, Octavian Sorescu.

Președințĭ în cele trei *comisiunĭ pentru remonte de cai* sunt: Dr. Fr. Iekel, Fr. Hiemesch și Dr. Semsey Aladar.

In fine fù ales locțiitor de fișcal singurul candidat Dr. Adolf Mandl.

O misiune astronomică francesă în Egipt

Misiunea astronomică francesă organisată de Ianssen, ilustrul astronom și trimisă în Egipt spre a observa eclipsa solară dela 11 Novem. a tr. s'a întors în Franța cu un amplu seceriș de resultate interesante și documente prețióse.

Misiunea era compusă din contele dela Baume Pluvinel, din Pasteur, șeful serviciului fotografic dela observatorul din Mendon, și din cei doi asistențĭ ai acestora. Aceștĭ savanțĭ au dus cu sine instrumente în greutate de 2000 kgr. între carĭ și puternica lunetă fotografică, cu care se esecută dilnic în observatorul din Mendon frumósele fotografii ale sórelui. Misiunea s'a fost instalat la Ghesirih, distanță de câțĭ-va km. de Cairo pe malul Nilului. Eclipsa (anulară) a avut loc la rĕsăritul sórelui (11 Nov.) și a durat două óre. Cu tóte că din Nil se ridica o ușóră céță, totușĭ s'au putut urmări tóte fasele curiosulul fenomen. Pluvinel se instalase pe terasa unei case, care domina Nilul, cu mai multe spectroscópe, prin carĭ se póte analisa lumina sórelui și cu un coelestat, aparat format din mai multe oglindĭ mișcate de un aparat de ciasornic cu ajutorul căruia radele solare reflectate în direcțiunea spectroscópelor păstrau o perfectă imobilitate, cu tótă deplasarea sórelui. Pluvinel șĭ-a propus a studia cestiunea pasionantă a atmosferei lunare și spre acest scop a analisat acele rade solare, carĭ atingeau marginele lunei în cursul eclipsei. Resultatul a fost, că regiunile superióre ale munților lunarĭ (5000 m.) nu conțin urmă de atmosferă, care s'ar puté descoperi prin instrumentele de carĭ dispunem. Pasteur la rêndul sĕu a făcut fotografii despre tóte fasele eclipsei.

Craniile ómenilor marĭ.

Cât timp trăiesce omul, capul este sediul cugetărilor și prin urmare cea mai importantă parte a corpului omenesc. Chiar și după mórte craniile iubiților repausațĭ au fost în tóte timpurile obiect de venerațiune pentru posteritate. Așa ne aducem aminte, că am cetit undeva, cum un amoresat îșĭ potolia dorul prin aceea, că bea apă din craniul miresei sale de mult repausate.

Ómenii de sciință deopotrivă cu cei superstițioșĭ au arătat întot-déuna mare interes pentru craniile ómenilor, carĭ s'au distins în viéță prin creațiunĭ însemnate poetice, literare, artistice, rĕsboinice etc. Interesul acesta s'a potențat cu deosebire în timpurile mai nóuĕ, când s'a format o ramură întrégă sciințifică, care după mĕsurătórele luate de pe cranii, trage diferite conclusiunĭ antropologice și psichologice. Indemnat de acest interes sciințific, profesorul universitar din Graz Dr. Kratter, de conivență cu medicul orașului Dr. Eberstaller și cu președintele comitetului pentru ridicarea unui monument pentru Robert Hamerling († 1889 în Graz), au avut îndrăsnéla cu ocasiunea exhumării corpului acestui poet, sĕvîrșită în Octomvrie a. tr., a separa craniul poetului fără scirea familiei aceluia. Inainte de asta cu o sĕptĕmână membrii familiei Hamerling, aflând despre dispariția craniului, au protestat în potriva lipsei de pietate manifestată față cu resturile pămêntescĭ ale lui Hamerling și au reclamat energic craniul.

Afacerea a produs o justă sensațiune în opinia publică și diarele germane, ca și cele streine, au urmărit cu diferite comentare răpirea arbitrară a craniului poetului. Interesantă este și dispariția craniului renumitului componist Haydn (1732—1809), al cărui corp se odihnesce în cripta Franciscanilor din Eisenstadt (Vasvár), ér craniul nu se scie unde este. Haydn fusese în viéță capelmaistru la principele Eszterházy, care la 1822 a cerut la Viena autorisația de a transporta corpul lui Haydn la Eisenstadt. Cu ocasiunea exhumării, s'a descoperit, că craniul lipsesce. Haydn avuse adecă trei prietinĭ intimĭ, între carĭ și un medic, carĭ au făcut convenție împreună, sĕ fure craniul amicului, odinióră isvor de atâtea simfonii frumóse, și sĕ-l păstreze pe rênd, avêndu-l întâi cel mai în etate, care era obligat sĕ-l lase apoi moștenire celui de al doilea și așa mai departe. La 1822 s'au făcut cercetărĭ minuțióse pentru regăsirea craniului, însĕ fără resultat.

Cunoscênd acéstă craniomanie a unor ómenĭ, între carĭ mai ales medicĭ, nu ni se va mai păré atât de curiósă dorința unui Reichenberger de a poseda craniul unui poet, ca Petöfi, mai ales când putea sĕ și-l procure fără nicĭ o dificultate și fără téma, că acel craniu va fi reclamat de cineva. O

SCIRĬ ULTIME.

Londra, 17 Ianuarie. Mesagiul, cu care regele a deschis parlamentul îșĭ esprimă regretele, că rĕsboiul din Africa-de-sud încă nu s'a terminat, cu tóte că șansele Englesilor acuma sunt mai favorabile. Mesagiul laudă umanitatea soldaților englesĭ în purtarea lor față cu dușmanul.

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

„Călindarul Plugarului"

pe anul comun 1902.

A apărut și se póte procura dela *Tipografia A. Mureșianu* (Brașov) „Călindarul Plugarului" pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călindar, care se estinde pe 9 cóle de tipar format 8⁰ mare cuprinde:

In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sĕrbătorile și alte dile schimbătóre; calculul sĕrbătorilor mai marĭ; Porturile etc. Urméză partea strict calendaristică: cele 12 lunĭ ale anului cu sfaturĭ pentru plugarĭ și semnele de timp după calendarul de 100 de anĭ.

Urméză Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor și postelor; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrelor; Têrgurile din Ardeal, Bănat și Țéra unguréscă în ordine alfabetică și apoi după lună și di; Tîrgurile din Bucovina; Mĕsurile metrice etc.

In *partea literară* se găsesc bucățĭ alese de cetit: „Cetatea dela Fântânele"; (Moțul: Teofil Frâncu); „O scrisóre dela Muselim Selo" (poesie de G. Coșbuc); „Frumósa Irina" (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară" (poesie de Z. Bârsan-Veturio); „Grăuntele de grâu" (de contele Lew Tolstoi); „Bĕtrânul clopotar" (Idilă de primăvară, (de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia" (Proverbe de Marion); „Două hiene" (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovreului" (anecdotă, de Cărăbuș).

Partea economică: „O ramură de producțiune și avuția națională"; „Facețĭ pânză în casă" (ambele de Dr. G. Maior); „Economia": „Iernatul vitelor". — Urméză diferite povețe; lectură distractivă, glume etc.

Călindarul are în frunte portretul lui *George Lazar*, cu biografia, (în partea literară.)

Un esemplar „Călindarul Plugarului" costă 25 cr. (50 banĭ), plus 5 banĭ porto postal. *Vendĕtorilor se dă rabat cuvenit.*

Cursul la bursa din Viena

Din 13 Ianuarie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 60
Renta de coróne ung. 4%	95 —
Impr. căil. fer. ung. in aur 4½%	122 30
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4½%	101 —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.60
Bonurĭ rurale ungare 4%	94.40
Bonurĭ rurale croate-slavone	93 75
Impr. ung. cu premii	181 —
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	151 25
Renta de argint austr.	100.—
Renta de hârtie austr.	99.95
Renta de aur austr.	120.40
Losurĭ din 1860.	145 50
Acții de-ale Băncei austro ungară.	15 99
Acții de-ale Băncei ung. de credit	661.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	644.25
Napoleondorĭ.	19.04
Mărcĭ imperiale germane	117.17½
London vista	239.30
Paris vista	95 30
Rente de coróne austr. 4%	96.35
Note italiene	93.70

Cursul pieței Brașov.

Din 14 Ianuarie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump. 18.94	Vênd.	18.98
Argint român.	Cump. 18.80	Vênd.	18.84
Napoleond'orĭ.	Cump. 19.—	Vênd.	19.04
Galbenĭ	Cump. 11.34	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump. 127.—	Vênd.	128.—

117 — 1901.
végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbiróság 1901 évi V. I 189/1 V. II 313/1 és 377/1 sz. végzése következtében Dr. Turcu János fogarasi ügyvéd javára breázai Toma G Ioon és társai ellen 640, 400 és 260 kor. s jár. erejéig 1901 évi October hó 16-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- felül foglalt és 2880 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvas marbák, lovak, szekerek, gabona, széna nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbiróság 1901 évi V. I 189/2, V. II 313/2, 377/2 számu végzése folytán 640, 400 és 260 kor. tőkekövetelés s ennek 1897. évi Oktober hó 26-ik napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 281 kor 30 fil.-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig Breáza község házánál leendő eszközlésére **1902 évi Február hó 3 napjának delelötti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. trv.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt fogarason, 1902 évi Január hó 9-ik napján.

Gyárfás Ferencz,
kir. birósági végrehajtó.

1—1.385

Sz. 13053 —1901.
tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jár.-biróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy Deisorean Filaret végrehajtatónak Dindeal George (neje Horhoi Anna) végrehajtást szenvedő elleni 43 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő az olahujfalusi 236 sz. teljkvben A † 1– 12 14, 15 rdsz. Dindeal Lazar veje Balu Maria Fülip Sana szült Dindeal (ferj. Filip Antone) Bucureasa Jacobné szült Antone (Dindeal George) neje Horhoi Anna nevén álló

383, 384/1	brsz.	ingatlanra	883 kor.	2362, 2363, 2364	hrsz.	ingatlanra	75 kor.
975, 976	„	„	42 „				
1507	„	„	47 „	3008, 3011/1	„	„	45 „
1709/1	„	„	26 „	3118	„	„	9 „
1983	„	„	50 „	3339/2	„	„	7 „
1889	„	„	29 „	4415	„	„	21 „
1997/1	„	„	35 „	4563, 4564	„	„	229 „
2002, 2003	„	„	61 „				

II. az olahujfalusi 372 sz. tljkvben A † 1 rdszám Telea Dionisie (neje Bratu maria), Dindeal George (neje Kausa Anna) Dindeal Nicolae és neje szült Filip Nutia, Bratu Mateiu és neje szült Sanu Kiva, Comsia Agifta szült Balu Dindeal George (neje Horhoia Anna), Maniu Simion, Telea Davidné szült. Folea Anna, Folea Niculae, Telea Niculaené szült Bratu Ana özv.. Radu Georgani szült Bratu Kiva és Filip David neven álló 1666, 1667, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672 hrsz. ingatlanra 101 kor.

III. az olahujfalusi 424 sz. tljkvben A † 1 rdsz Dindeal Lázár (neje Balu Maria). Filip Antoniané szült Dindeal Kiva, Dindeal George (neje Horhoia Anna). özv. Aron Haralampiané szült Dindeal Sofia és Candea Simionné szült Aron Elena nevén álló 3307, 3308 hrsz. egész ingatlanra 154 korona ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeite és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902 évi Február hó 4-ik napján delelött 9 órakor** oláhujfaluban megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási aron alol is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni

Kelt Fogarason, 1901 évi November hó 9 án.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Schupiter,
kir. albiró.

3851 1.

Sz. 624—1901.
vegrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1901 évi 4623 sz. végzése következtében Dr. Motok Miklos, ügyvéd, által képviselt „Furnica" fogarasi takarék pénztár alsó árpási Kapp Ignácz s társai ellen 280 kor. s jár. erejéig 1901 évi Szeptember hó 12-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 880 kor. becsült következő ingoságok u. m.: Vasu Leon, Pável Gedeon, Cuca Nistornál szarvas marhák, ló, szekér, hám, sertés, széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbiróság 1901 évi V. III 236/2 számu végzése folytán 280 kor. tőkekövetelés, ennek 1899 Augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, ⅓% váltó dij és eddig összesen 86 kor. biróilag már megállapitott költségek erejéig Alsó Arpáson leendő eszközlesere 1902 évi Január hó 29-ik napjának delelötti 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingoságok az 1881 évi LX t.-cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt fogarason, 1902. évi Január hó 1-ső napján.

Gyárfás Ferencz,
kir. bir. vhjtó.

1—1(3-7)

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.